

Den 03.09.2009/ MAHL
Sagsnr. 09/4009
Løbenr. 616582/09

**Notat om møde
i stiftsrådet i Haderslev Stift
tirsdag den 1. september 2009 kl. 15.00**

Tilstede var:

De valgte medlemmer af stiftsrådet:

Sønderborg provsti v/Erik Breum

Haderslev domprovsti v/Knud Erik Hansen

Kolding provsti v/Torben Høegh Rask

Stiftsrådets fødte medlemmer:

Biskop Niels Henrik Arendt

Der var afbud fra stiftamtmand Ninna Würtzen.

Valgte provster:

Domprovst Kim Eriksen

Provst Leif Arffmann

Valgte præster:

Grete Wigh Poulsen, Kolding, Sct. Nicolai

Der var afbud fra David Kessel, Rise.

Den udpegede repræsentant for kirkefunktionærer, ansat i stiftet:

Organist Niels Erik Aggesen

Fra Haderslev Stift:

Stiftskontorchef Lars Chr. Kjærgaard

Stiftsfuldmægtig Margrethe B. Wind

Stiftskasserer Annelise Mohr

Biskoppen bød velkommen. Der var til mødet følgende dagsorden:

Sager til behandling/beslutning:

1. Godkendelse af dagsorden
2. Godkendelse af referat fra mødet den 11. juni 2009
3. Stiftsmidler v/AM/LCK
 - Godkendelse af redegørelse for 1. halvår 2009
 - Godkendelse og underskrivelse af halvårsregnskab for 2009
 - Afkastrapportering fra Sydbank
 - Oversigt over urealiserede kurstab pr. ultimo juli måned
 - Oversigt over bevilgede lån og frigivne kapitaler
 - Siden sidst v/bestyrelsesmedlem Erik Breum
4. Stiftsbidraget v/NHA
 - Godkendelse af endeligt budget for 2010
 - Regnskabsopfølgning stiftsbidrag

Sager til drøftelse:

5. Regnskabsopfølgning fællesfond
6. Status på ophævelse af bopælspligten
7. Opfølgning og orientering v/NHA
 - YM-provstikomiteer og udkast til kommissorium
 - Opdatering på HASK
 - Opdatering på strukturudvikling
 - Opdatering på fokusområde 2010-2012
 - Aftale om pædagogisk sparring til konfirmandundervisning
8. Opfølgning og orientering v/LCK
 - Ændring af fastsat udlånsrente
 - Bekendtgørelse om stiftsråd og folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde
9. Eventuelt

ad pkt. 1 - godkendelse af dagsorden:

Dagsordenen suppleredes. Under pkt. 4 stiftsbidraget tilføjes som yderligere punkt indstilling om at bevilge kr. 10.000 af budget 2010 til Kirkens Korshær som støtte til ungdomsprojekt (kr. 10.000 er bevilget for 2009) – overflyttet fra stiftsfonds-dagsorden.

Der tilføjes pkt. 7a orientering fra fællesfondens budgetsamråd ved Torben Venndt.

Dagsordenen godkendt.

ad pkt. 2 - godkendelse af referat fra mødet den 11. juni 2009:

Referatet godkendt.

ad pkt. 3 - stiftsmidler:

Godkendelse af redegørelse for 1. halvår 2009:

Annelise Mohr gennemgik den udsendte redegørelse for 1. halvår 2009. Det bemærkedes, at stigningen i nettoindtægter er mindre end 2008. Dette skyldes bl.a., at der er sket udbetaling af udløbne gravstedslegater og rateudbetalinger med 14,6 mio. Det oplystes, at 11,1 mio. hidrører fra gamle hjemfaldne kapitaler, mens rateudbetalingerne udgør 3,5 mio. Det bemærkedes, at der ikke vil ske forøgelse af stiftsmidlerne væsentligt i de kommende år, idet indbetaling af gravstedskapitaler og udbetaling af hjemfaldne og rateudbetalingerne i løbet af en årrække vil svare til hinanden.

Det konstateredes, at der er sket et fald i udbetalinger af lånebevillinger i forhold til tilsvarende periode i 2008.

Annelise Mohr nævnte, at overskudet i 1. halvår 2009 blev godt 1 mio. mod 5,5 i samme periode sidste år. Dette skyldes dels, at udbyttet på EM-obligationerne ikke blev udbetalt, samt at stiftsmidlerne forrentes med 3,5% i 2009 mod 3% i 2008.

Godkendelse og underskrift af halvårsregnskab for 2009:

Halvårsregnskabet godkendt og underskrevet.

Afkastrapport fra Sydbank:

Det konstateredes, at både EM-obligationerne og realkreditobligationerne har rettet sig pænt, men der forventes rentestigning i løbet af et år. Der blev givet udtryk for tilfredshed med resultatet, og det toges til efterretning.

Oversigt over urealiserede kurstab pr. ultimo juli måned:

Oversigten blev drøftet og taget til efterretning.

Oversigt over bevilgede lån og frigivne kapitaler:

I forbindelse med drøftelsen af dette blev det oplyst, at der ikke er større ønsker om længere løbetid på lånene. Der er kun bevilget 2 lån med 15 års løbetid i perioden. Det nævntes, at økonomien i menighedsrådene er stram, hvilket er konstateret på budgetsamrådene. Erik Breum nævnte, at alle henlæggelser er strøget i Sønderborg provsti. Margrethe B. Wind nævnte, at der samtidig er ønsker om at få udbetalt den kapital, menighedsrådene har blandt stiftsmidlerne. I den forbindelse nævntes Kirkeministeriets praksis, hvorefter der ikke kan ske krydsende udbetalinger (kirkemidler til embedsformål og omvendt). Det forventes, at denne praksis ændres efter 1. januar, hvor præsteembedskapitalerne sammenlægges med kirkekapitalerne.

Der efterlystes en undersøgelse af, hvorledes projekter til over kr. 500.000 finansieres, og det aftaltes, at stiftet undersøger dette nærmere.

Siden sidst v/Erik Breum:

Der refereredes fra arbejdet i kapitalforvaltningsgruppen. Andet udbud vedrørende kapitalforvaltningen er gennemført. Bestyrelsen forventede, at der var kontrakt klar til underskrift på sidste bestyrelsesmøde, men det viste sig, at der kun var en, der opfyldte de stillede krav. Problemet var, at tilbudsgiverne ikke ville eller kunne fremskaffe garantier fra moderselskaberne, idet der er stillet krav om sikkerhedsstillelse for hele kapitalbeholdningen.

Spørgsmålet om sikkerhedsstillelse er drøftet. Det er opfattelsen, at der alene skal stilles sikkerhed for kontantbeholdningen, idet obligationsbeholdningen ikke bliver påvirket af forvalters eventuelle fallit. Der er derfor nu valgt administrator, mens opgave 2 og 3 vil blive udbudt på ny, og da med en lavere sikkerhedsstillelse.

Bestyrelsen får nu udsendt udbudsmateriale med mulighed for at kommentere dette. Der er aftalt nyt møde den 8. december 2009.

Erik Breum har efterlyst udsendelse af materiale før mødet samt en dagsorden, der kunne træffes beslutninger efter.

ad pkt. 4 - stiftsbidraget:

Godkendelse af endeligt budget for 2010:

Budget for 2010 blev godkendt.

Erik Breum nævnte, at på budgetsamrådet i Sønderborg provsti havde der været en del utilfredshed blandt menighedsrådene med stigningen i stiftsbidraget. Menighedsrådenes budgetter får ikke lov at stige, mens stiftsbidraget og bidraget til PUK-kassen skal stige. Enighed om, at det i den situation er meget vigtigt, at der orienteres om, hvad stiftsbidraget bruges til, og at bidraget er til gavn for alle.

Biskoppen fandt, at dette skal tages meget alvorligt, og der skal virkelig redegøres for baggrunden for stigningen, og han vil tage dette punkt op i det nye stiftsråd. I den forbindelse nævnte Lars Chr. Kjærgaard, at i og med, at det mellemkirkelige stiftsudvalg ikke længere har selvstændig økonomi, men lægges under stiftsrådet, kan der ske ændringer af budgettet. I forbindelse med gennemgang af forbruget pr. 31. juli nævntes, at det anførte underskud for udvalget for diakoni skyldes den udgivne bog, der stadig sælges. Der forventes vedrørende dette udvalg et samlet underskud, der er svarende til det bidrag, de andre udvalg får. Redegørelse og budget vedrørende stiftsbidraget blev taget til efterretning.

Biskoppen nævnte, at han har haft møde med provst Børge Munk Povlsen, der følger de nedsatte udvalg. Der skal holdes møde med alle udvalgsformændene i løbet af efteråret 2009, hvor budget, herunder mere præcist budgetlægning og regnskabsaflægning, vil blive drøftet.

Regnskabsopfølgning stiftsbidrag:

Regnskabsopfølgning på stiftsbidrag toges til efterretning.

Indstilling om at bevilge kr. 10.000 af budget 2010 til Kirkens Korshær som støtte til ungdomsprojekt (kr. 10.000 er bevilget for 2009):

Biskoppen nævnte, at SUK er anmodet om at udarbejde oplæg m.h.t. til deres del af det samlede beløb på 100.000 til ungdomsaktiviteter i 2009. Der er udbetalt kr. 20.000 til ungdomsgudstjenester i Fredericia. Biskoppen erindrer modtagerne om en evaluering. Biskoppen anbefalede, at der bevilges kr. 10.000 til Kirkens Korshær, bl.a. fordi organisationens ungdomsprojekt retter sig mod konfirmander. Stiftsrådet godkendte indstillingen.

ad pkt. 5 - regnskabsopfølgning fællesfond:

Annelise Mohr gennemgik kort regnskab for 2. kvartal 2009, der er sendt til Kirkeministeriet. Regnskabet ser pænt ud i forhold til budgettet, bortset fra konsulentkontoen. Det nævntes, at der er udmeldt 6 studieorlov i 2. halvår af 2009 til præster.

Merforbruget på feriepenge vil regulere sig, efter at ferieafviklingen i sommerperioden er registreret.

Der er et pænt overskud på stiftsadministrationen, hvilket bl.a. skyldes, at en stilling i administrationen har været ubesat siden 1. juni.

Under underskuddet på konsulentkontoen nævntes, at der er en samlet bevilling til denne udgift for alle landets stifter. De øvrige stifter er derfor spurgt, om der er overskud til dækning af underskuddet i Haderslev. Et overskud i Viborg på grund af, at orgelkonsulentstillingen ikke er besat, vil kunne bruges til klokkekonsulenten.

Det nævntes, at det forventes, at der kommer nye regler vedrørende konsulenterne, hvorefter menighedsrådene selv skal betale for såvel høringsvar som rådgivning.

ad pkt. 6 - status på ophævelse af bopælspligten:

Dette punkt har biskoppen ønsket at drøfte med stiftsrådet, og betingelserne for ophævelse af boligpligten blev gennemgået. Man har henvendelser fra menighedsråd, der ønsker at bruge præstegården til andre formål eller at sælge præstegården i forbindelse med præsteskitte og derfor ønsker en præst, der ikke har pligt til at bo i præstegården.

Biskoppen henviste til den udsendte redegørelse og nævnte, at seneste sag er et sogn på 2.000 indbyggere, hvor sognepræsten har fået fritagelse for boligpligten i forbindelse med påtænkt afsked. Menighedsrådet ønsker at inddrage præstegården til faciliteter for kirkegården m.m. Biskoppen har holdt møde med menighedsrådet, hvor alle argumenter for og imod ophævelse af boligpligten blev gennemgået. Det var blevet nævnt, at der i så fald ikke kan stilles krav om, at præsten skal have bopæl i sognet, og det blev anført, at præstefamilien i så fald ikke vil få en tilknytning til sognet. Menighedsrådet har fastholdt ansøgningen, og Kirkeministeriet har godkendt.

Biskoppen nævnte, at han i udgangspunktet er tilhænger af tjenesteboligen, men dog var påvirket af argumenterne imod den. Er det en støtte for præstens identitet, og skaber det respekt om embedet? Har præstegården betydning for sammenholdet i sognet? Møder præsten befolkningen i lokalbutikken? Er sognebegrebet på retur? Biskoppen fandt det svært som myndighed at insistere på at bevare præstegården, hvis hverken menighedsråd eller præst så

nogen fordel deri. Præstegården kan også være årsag til konflikter mellem præsten, menighedsrådet og sognets beboere. Spørgsmålet drøftedes. Stiftsrådsmedlemmerne gav ud fra forskellige synspunkter tilslutning til bevarelse af tjenesteboligpligten. Der pegedes på, at man skal se på pastoratets størrelse, idet præstegården nok ikke kan bevares i de helt små sogne. Nedlæggelse af præstegårdene kan forstærke tendensen til, at der sker affolkning af de mindre byer jf. opfordringen til at nedlægge 500 landsbyer. Præstens arbejde kan ændre sig til et 8-16 job, hvilket ville være et stort tab for arbejdet. Grete Wigh-Poulsen ville nødigt være uden de år, hun har boet i en præstebolig. Men menighedsrådet skal ønske boligen. Præsten får bedre mulighed for at tilrettelægge sin arbejdsdag, herunder aftenmøder, når man bor i sognet. Erik Breum pegede på, at der er økonomi i sagen fra begge sider og ønskede drøftet, hvorvidt tjenesteboligcirkulæret er hensigtsmæssigt. Han kunne ikke forestille sig Broager sogn uden en bosiddende præst.

Uden tjenesteboligpligt kan det blive et ansættelsesparameter, om præsten vil bo i sognet. Det nævntes også, at det kan være attraktivt for ansøgere, at der stilles en præstebolig til rådighed. Men der skal være en klar adskillelse mellem den private del og de tjenstlige lokaler. Niels Erik Aggesen pegede på, at der er bygget mange sognegårde, og i disse sogne flyttes aktiviteterne til sognegården, og behovet for præstegården er ikke så stort. Det nævntes, at i sogne med flere præster kunne én af præstestillingerne opslås uden tjenesteboligpligt. Torben Høegh Rask var af den opfattelse, at den måde, menighedsrådene administrerer præstegårdene på, kan være årsag til ønsket om ophævelse af pligten. Denne opgave burde ligge på provstiniveau. Kim Eriksen var ikke enig heri, idet han mente, opgaven lå bedst i menighedsrådet.

Leif Arffmann omtalte boligfakta-undersøgelsen, hvoraf fremgår, at et flertal af både præster og menighedsråd ønsker at bevare tjenesteboligerne. Han nævnte forskellen i ansøgerantallet til ungdomspræstestillingen i Vejle og en traditionel præstestilling. Der var tilslutning til kontorchef Lars Chr. Kjærgaards forslag om, at i tilfælde, hvor menighedsrådet ønsker at nedlægge præstegården, bør hele menigheden inddrages ved et menighedsmøde.

Kim Eriksen pegede yderligere på, at muligheden for nedlæggelse af tjenesteboligen måske kunne medføre en mere nuanceret debat og større ansvarlighed i debatten.

ad pkt. 7 - opfølgning og orientering:

Biskoppen gennemgik den udsendte opfølgning og orientering.

YM-provstikomiteer og udkast til kommissorium:

Det udsendte kommissorium blev drøftet. Det præciseredes, at dette kun er for udvalget på stiftsniveau.

Opdatering på strukturudvikling:

Biskoppen oplyste, at han gerne orienterer sognene om planerne på lang sigt.

Udgifterne til den pædagogiske sparring er budgetlagt til 2010, men biskoppen så gerne, at projektet sættes i gang snarest muligt, hvilket godkendtes.

Vedrørende fordeling af præstestillinger nævntes, at det er en dynamisk model, der er aftalt, og fordelingen vil blive tilpasset udviklingen.

Reglerne om åremålsansættelse af biskopperne er kædet sammen med ændringerne af præsternes pensionsordning, og der forventes fremsat lovforslag til januar.

Det oplystes, at udvalget vedrørende bloktilskud afgiver betænkning snarest. Leif Arffmann oplyste supplerende, at indførelse af bloktilskud ikke er et ønske fra folkekirkens side, og folkekirkens medlemmer i udvalget har sagt dette, men også tilkendegivet, at såfremt andre ønsker bloktilskud gennemført, medvirker folkekirken til gennemførelsen, og udvalgets medlemmer har derfor deltaget i opstilling af modeller for tilskuddet.

Vedrørende multimedieskatten aftaltes, at når en endelig afgørelse om multimedieskat i forhold til præster og menighedsrådsmedlemmer foreligger, vil denne blive sendt rundt.

ad pkt. 7a - orientering fra fællesfondens budgetsamråd:

Torben Venndt orienterede om sidste møde i budgetsamrådet for fællesfonden. Der var ingen bemærkninger til regnskabet for 2008. Regnskabsopfølgning for 2009 går planmæssigt. Budget 2010 er drøftet. Der sker en beskæring på 2% på budgettet, hvilket beløb lægges i en omprioriteringspulje, og samrådet drøftede, hvilke principper der skal lægges til grund for uddelingen. I forbindelse hermed drøftedes nedgangen i kompensationen til folkekirken. Omlægningen vil medføre, at skatten vil stige i flere provstier, idet beskatningsgrundlaget ikke er steget i 2010, som man havde regnet med. Der søges gennemført et politisk lobbyarbejde for at undgå de konsekvenser, som ændringen medfører. Hvis dette ikke sker, er det uklart, hvad konsekvenserne kan blive.

ad pkt. 8 - opfølgning og orientering:

Lars Chr. Kjærgaard oplyste, at han har gennemgået reglerne om fastsættelse af udlånsrente. Der er i princippet intet til hinder for, at renten kan ændres i løbet af året. Systemet kan kun håndtere 2 årlige ændringer.

Bekendtgørelsen vedrørende stiftsråd og folkekirkens deltagelse i mellemkirkeligt arbejde er vedtaget. De, der vælges i efteråret 2009, sidder i 4 år. Måske vil valget næste gang blive flyttet, således at det falder sammen med valg til provstiudvalg. Landsforeningen for menighedsråd arbejder på at få flyttet disse valg, således at de først kommer året efter menighedsrådsvalgene.

Der skal udarbejdes en forretningsorden for det nye stiftsråd. Der indkaldes til konstituerende møde den 1. december 2009.

Vedrørende det mellemkirkelige arbejde skal der ikke være valg til et særligt udvalg, men stiftsrådet udpeger medlemmerne. Den formue, der er opsamlet i det mellemkirkelige udvalg, bliver kapitalgrundlaget for det nye mellemkirkelige udvalg, men fremover skal midlerne i hovedsagen findes i stiftsbidraget.

ad pkt. 9 - eventuelt:

Ingen ønskede ordet. Biskoppen takkede de siddende medlemmer af stiftsrådet for den indsats, der er ydet i perioden.

Ref. Margrethe B. Wind